

Coimisiún na Scrúduithe Stáit State Examinations Commission

SCRÚDÚ NA hARDTEISTIMÉIREACHTA

OIDEACHAS REILIGIÚNACH - ARDLEIBHÉAL

PÁIPÉAR SAMPLACH

Iomlán na Marcanna: 320

Dhá Uair go leith an chloig

Treoracha Ginearálta d'Iarrthóirí

NÍ MÓR D'IARRTHÓIRÍ TABHAIRT FAOI:

- **CEIST AMHÁIN AS AONAD A haON**
- **DHÁ CHEIST AS AONAD A DÓ**
- **CEIST AMHÁIN AS AONAD A TRÍ**

BA CHÓIR DUIT TUAIRIM IS 30 NÓIMÉAD A CHAITHEAMH AG FREAGAIRT CEISTEANNA SAN AONAD SEO.

NÍ MÓR DUIT TABHAIRT FAOI CHEANN AMHÁIN DEN DÁ CHEIST SEO A LEANAS.

(Tá 80 marc ar gach ceist)

ROINN A

AN CUARDACH DO BHRÍ AGUS LUACHANNA

Ceist 1.

Samhlaigh gur féidir leat labhairt le Plato faoi cheisteanna móra na beatha mar a léirítear iad i saol an lae inniu.

a. Cad iad na ceisteanna dar leat a ndíreodh sé orthu?

(40 marc)

b. Cad is dóigh leat a déarfadh sé leat faoi na ceisteanna sin?

(40 marc)

Ceist 2.

● An Chríostaíocht

● An Giúdachas

● An tIoslamachas

a. Déan cur síos gearr ar Dhia mar choincheap i **gceann** amháin de na reiligiúin dhomhanda.

(40 marc)

b. Mínigh conas mar atá impleachtaí ag an gcoincheap sin do na luachanna morálta trína maireann daoine sa traidisiún reiligiúnach sin.

(40 marc)

DIA

AONAD A DÓ

(160 marc)

BA CHÓIR DUIT TUAIRIM IS 60 NÓIMÉAD A CHAITHEAMH AG FREAGAIRT CEISTEANNA SAN AONAD SEO.

NÍ MÓR DUIT TABHAIRT FAOI **DHÁ CHEANN** DE NA TRÍ ROINN SEO A LEANAS.

(Tá 80 marc ar gach ceist)

ROINN B AN CHRÍOSTAÍOCHT – A BUNÚS AGUS A CUR IN IÚL COMHAIMSEARHTHA

Déan cur síos ar conas a thuigtear agus a léirítear Íosa sa chultúr comhaimseartha. Déan measúnú ar a mhéid atá an íomhá seo dílis do bheatha stairiúil Íosa.

(80 marc)

ROINN C REILIGIÚIN DHOMHANDA

*Ach uaireanta nuair a thagann an ghrian
trí bhearna
Aithníonn na fir seo Dia
i gcrann.*

– Patrick Kavanagh (*aistrithe ón mBéarla*)

Léiríonn an sliocht seo mothú na naofachta i ngnáthrudáí an tsaoil. Pléigh an gaol atá idir “naofacht” agus “saoltacht” i gceann **amháin** de na traidisiúin reiligiúnacha seo a leanas:

- An Búdachas
- An Chríostaíocht
- An Giúdachas
- An Hiondúchas
- An tIoslamachas

(80 marc)

ROINN D TEACHT AR CHINNEADH MORÁLTA

“Is grá é Dia agus an té a mhaireann sa ghrá maireann in aontas le Dia agus maireann Dia in aontas leis.”

(1 Eoin 4:16 aistrithe ón Good News Bible)

“Is grá é Dia, agus iad siúd a mhaireann sa ghrá maireann siad i nDia agus maireann Dia iontu.”

(1 Eoin 4:16 aistrithe ón New Revised Standard Version)

“Is grá é Dia agus an té a mhaireann sa ghrá maireann i nDia agus maireann Dia ann.”

(1 Eoin 4:16 *An Bíobla Naofa*)

Rianaigh tuiscint Íosa ar dhlí an ghrá agus léirigh an tionchar a d’imir sé ar an tuiscint ar an bpeaca agus ar an athmhuintearas i sainaicme Chríostaí **amháin**.

(80 marc)

AONAD A TRÍ

(80 marc)

BA CHÓIR DUIT TUAIRIM IS 30 NÓIMÉAD A CHAITHEAMH AG FREAGAIRT CEISTEANNA SAN AONAD SEO.

NÍ MÓR DUIT TABHAIRT FAOI CHEANN AMHÁIN DE NA CEITHRE ROINN SEO A LEANAS.

(Tá 80 marc ar gach ceist)

ROINN E REILIGIÚN AGUS INSCNE

Má dhéantar téacsanna naofa a scrúdú, léirítear i bprionsabal go dtugann reiligiúin teachtaireacht bhunúsach an chomhionannais.

Scrúdaigh cruinneas an ráitis seo agus déan tagairt don ról atá ag fir agus mná i gceann amháin de na reiligiúin dhomhanda seo a leanas:

- An Búdachas
- An Chríostaíocht
- An Giúdachas
- An Hiondúchas
- An tIoslamachas

(80 marc)

ROINN F CEISTEANNA CEARTAIS AGUS SÍOCHÁNA

a Déan comparáid idir an tuiscint atá ar cheartas agus síocháin i **ndá cheann** de na reiligiúin dhomhanda seo a leanas:

(40 marc)

- An Búdachas
- An Chríostaíocht
- An Giúdachas
- An Hiondúchas
- An tIoslamachas

b Rianaigh conas is féidir leis an tuiscint ar cheartas agus síocháin i gceann amháin de na reiligiúin dhomhanda seo thuas tionchar a imirt ar an bhfreagra a thugann duine –

i. Ar dhail fhoréigin

nó

ii. Ar cheist chomhshaoil

(40 marc)

ROINN H AN BÍOBLA: LITRÍOCHT AGUS TÉACS NAOFA

Léirigh conas mar a chuir léirmheas eagarthóireartha lenár dtuiscint ar na soiscéalta sionoptacha.

(80 marc)

ROINN J REILIGIÚN AGUS AN EOLAÍOCHT

Fourth Estate Ltd

Tuairiscíonn láithreán gréasáin NASA gur lig spásairí Apollo 15 do chasúr agus cleite titim i ngarfholús na gealaí in 1971. Thit an dá rud go dromchla na gealaí, gan aon chur isteach ó fhriotaíocht aeir, agus thuirling siad ar an móimint cheanann chéanna, rud a chruthaigh go raibh an ceart ag Galileo, 328 bliain i ndiaidh a bháis.

Déan measúnú ar an tábhacht a bhaineann le **ceann ar bith** d'fhionnachtana Galileo don ghaol atá idir an eolaíocht agus reiligiúin.

(80 marc)

Leathanach Bán

Leathanach Bán

Leathanach Bán